శ్రీ రస్తు.

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీసీతారామచంద్రకరుణాకటాక్షలబ్ధ

కవితామహాత్వసంపన్నులగు

బ్రహ్మశ్రీ పోలవరపు సుబ్బయ్యామంత్రి

కవివరునిచే రచియింపంబడిన

శ్రీరఘురామారామ చంద్రప్రభో శతకము

తత్పౌత్రుండగు

పోలవరపు రామచంద్రయ్యచే

వాణీముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి ప్రకటింపంబడియె.

1907

దీనివెల అణా.

(శ్రీ)

శ్రీ వేంకటరమణా.

♦ రఘురామా రామచంద్రప్రభో శతకము ♦

శా॥ శ్రీరామాజయ రామ రామహరి రాజీవాక్షగో
విందదూ। ర్వారోదగ్రసురారిసంఘహరణా వైకుంఠ
వాసామహో। దారా కేశవ నీలమేఘనిభగాత్రా నా
రసింహాచ్యుతా। మారీచాంతక దేవదేవ రఘురామా
రామచంద్రప్రభో॥ ౧॥ మ॥ నినువర్ణింపుచు నీకథల్వీను
చునిన్నేమారు డెందంబులో। వినుతుల్ జేసినవారిపాప
చయముల్విచ్ఛేదమై పోవునం। చును రామాయణ
మాదిగాఁగలుగు శాస్త్రిక్తుల్నిజంబంచునో। మనువం
శాధిపనమ్మినాడరఘురామా॥ ౨॥ శా॥ కౌసల్యాత్మజపా
పసంహరణ దుఃఖానీకవిచ్ఛేదదూ। ర్వాసాది ప్రముఖా

ప॥యః ప్రణుతశ్రీవత్సాంకవక్షస్థలా। నీసామర్థ్యము
నీమహిత్వమును నేనిత్యంబు వర్ణింతురా। మ్మా సంరక్ష
ణ సేయ వేగ రఘురామా రామ॥౩॥మ॥కరినిం బ్రోచితి
వంచు ద్రౌపదికిఁ గోకల్పెక్కులార్జించితం। చురుమా
నాథుని రాజు చేసితివటంచుఁ జెప్పఁగా నమ్మితిమా। శర
ణంటిం కృపఁజూచి కావగదవే సర్వజ్ఞ నీవింక నే। మరినన్
రక్షకులెవ్వరయ్య రఘురామా॥౪॥శా॥ ఎన్నోజన్మము
లెత్తి నేవిసికితిన్ని జన్మమందైన నాపన్నానీక శరణ్యా
మీకరుణనాపైఁగొంత రానివ్వుని। కన్నన్ దైవములె
వ్వరీభువిరమాకాంతా మనోనాధ శ్రీ। మన్నవ్యాంబు
జ పత్రనేత్ర రఘురామా॥౫॥మ॥ అతి మోహాంధుఁడఁ
బాపచిత్తుఁడ మహాహంకారుఁడన్నంగనా। రతుఁడన్
మూఢుఁడ దాసనత్యశుచిః ద్వారంభ శూన్యుండనే।
గతినన్బ్రోచెదవో ప్రద్రోహినయినంగావంగ నీపూన్కి
న। నతినూహింపుము మానదింకరఘు॥౬॥మ॥ శరణ
న్వారల బ్రోచెదన్న బిరుదే సాదృశ్యమై తేనిదే। వరన
న్బ్రోవుపరాకుఁ జేసినను నీవాత్సల్యసంసిద్ధనే। వ్వారువ
ర్ణింపరు నీవెదక్కమరి దైవంబేరినీనామసం। స్మరణేది

క్త నినమ్మినాడరఘురామా॥౭॥మ॥శరణాపన్న శరణ్యు
యున్న పుడె సాక్షాత్కారరూపంబుతో। వెరపేలంచు
న్న వేగవచ్చికరుణా వీక్షించిరక్షించితా। తురులన్ని
ప్పుడిదేలరావె కృపలేదో నాటిచందంబునే। మరితో తె
ల్పగదయ్య వేగరఘురామా॥౮॥ మ॥ రవివంశాంబుధి
పూర్ణసోమనుతసూత్రామాంబుదశ్యామదా। నవసం
హారకనీమభక్తజనసన్నాసత్రవతోద్దాముడు। ద్రవిరించి
స్తవనియ్యానామతులసీదామాపర।ధామరా। మవిదే
హాత్మజచిత్తసీమరఘురామా॥౯॥మ॥అవనీజాతమనో
హరాచ్యుతముకుందా థోక్షజోపేంద్రమా। ధవనా
రాయణవాసుదేవపరమాత్మాకృష్ణగోవిందకే। శవధా
మోదరపద్మలోచన నృశంసానీకవిధ్వంసరా।మవ
శిష్టాదిమునీంద్రవంద్యరఘురామా॥౧౦॥శా॥లోకంబు
ల్సృజియింపబెంపనణప లోనం దలించుచ్చవి। శ్వా
కారంబువహించి మోహాపరుపంవాగీశరుద్రేంద్రదే।
వాకారంబులుదాల్చుచిత్రముశ్రుతుల్ వర్ణింపశక్యం
బె రా।మా కాకుత్స్థకులాబ్ధిసోమ రఘురామా॥౧౧॥
మ॥భువనంబుల్ సృజియించి ప్రాణిచయముల్పుట్టించి

తత్ప్రాణికో।టిని భేదంబులుగాఁగ దేహములు సూటిక్ఁ
గూర్చిలోనుండిస।ర్వవినోదంబులుసల్పుచుందు వహ
హా వైచిత్రమేమయ్య బ్రహ్మవిదుల్గానరు నీదుమా
యరఘురామా॥ ౧౨॥ మ॥ కరుణాంభోనిధివయిన దై
వమవునీకన్నన్ ప్రభుం డెవ్వడేం। దరి మున్బ్రోచితి
వయ్యా నాయెడల నిర్దాక్షిణ్యమేలయ్యానే।పరులన్ వే
డగ నేరనయ్య నికనాభావంబు నీనామసం। స్మరణేగో
గుచునుండునయ్య రఘురామా॥ ౧౩॥ మ॥ జపములేన్
యుదునన్న బుద్ధికుశ్రై సాంగంబుగాకుండెడున్।నుప
వాసంబులుసల్పెదన్న కృశతన్నుత్రాకంతమా। ప్రాణ
ముల్లా।పమార్జించెదనన్న నిష్టచెతునే తద్ధర్ములా
నిరా।మపరబ్రహ్మంబటంచునుండురఘు॥ ౧౪॥ శా॥ నీవేత
ల్లివి దండ్రివిన్ గురుడవున్। నీవేసదా దైవమున్ నీవే
బంధుడవాప్తుడౌ సఖుడవున్నీవే సమస్తంబుగా। భావం
బందునన్నమ్మి గొల్చితిని నాపాలింటిదైవంబర।మ్మా వేవే
గకృతార్థుఁజేయరఘు॥ ౧౫॥ శా॥ వారిస్వైరినివేఁడుటెల్ల
మది దుర్వాక్యార్థమర్థించుచో।నోరున్నొచ్చుటగాని
దీనజనులన్బ్రోవంగ దైవంబుతే।జేరీతిన్ కృపజూచికా

చెదవో నేనెల్లప్డు శ్రీరామరా। మా రామా యనుచుం డువాడ ॥రఘు॥౧౬॥ సనకాది స్తవనీయమై విమలమై సర్వాఘవిచ్ఛేదమై। వినుతానేక జనప్రమోదకరమై విశ్వంభరావిర్భవమై। ఘనమైనిత్యము గాగ నొప్పెడు భవత్కళ్యాణనామంబునా। మనముం బాయక నుండనిమ్ము రఘురామా॥౧౭॥మ॥ అరవిందాతజు డాది గాగలుగు దేవానీకముల్ వేడినన్। పరుగేవత్తువు నేను మొర్రలిడినన్ భాషింపవేమయ్యకో। దరిఁజేఁబట్టుటఁగొందఱం విడుచుటీధర్మంబు నీకేతగున్। మరినేనే మని విన్నవింతు రఘురామా॥౧౮॥మ॥ సుతులత్యంత దురాగతంబులు మనక్షోభంబులుం జేసినన్। హితకార్యంబులుగాకయుండిన గురుల్ హింసింపఁగాఁజాలరే। గతినన్ బ్రోవగ దైవమీవె యొకనీకాగుణ్యమేదిక్కుఁగా। మతినూహించితివీర రామ రఘు॥౧౯॥శా॥ ఎన్నో పాపములాచరించిననువిన్నే వేళదూషించినన్। కన్నుల్ గానక మీపయిందోడరి సంగ్రామంబులోనీల్గిన। న్నన్నా వారికిమోక్షమిచ్చితివి నిన్నాసించి యున్నాడనే। మన్నావిప్పుడు నన్ను బ్రోవ రఘురామా॥

౨౦॥ శా॥ నీరూపంబును నీగుణాతిశయముల్ నీనిర్మలాచారముల్ । నీరాజ్యప్రతిపాలనాభ్యుదయముల్ నీనామవిఖ్యాతియు । న్నేరాజన్యులకెట్టి వేల్పులకుగా నీచందముల్ గల్గునే। మారాకారసహస్రతేజ । రఘురామా॥ ౨౧॥ శా॥ రామా రామయటంచు నేబిలచితే రావేమి నామీదనీ। కేమో నాగ్రహబుద్ధిపుట్టినదిము న్నేపాటిపాపాత్ములు। న్నామన్నింపగ లేదమీకథలు విన్నానింక జాగేలర । స్వామా రామయా మనుజావతార । రఘు॥ ౨౨॥మ॥ కలగీ లోకములందు దైవములు వర్ణింపగానేలనీ । వలెనైశ్వర్యమొసంగి యంతమున కైవల్యంబు నీయంగదా । తలులేరింక నునీ వెనన్నిటికినధ్యక్షుండవైనావుని ; ర్మలచిత్తంబున నన్నుబ్రోవు రఘు॥ ౨౩॥మ॥ నిగమాంతంబుల బ్రహ్మవేత్తలు జగన్నిర్ణీతమోక్షప్రదా। తగు దైవంబెవరోయటంచు వెతుకన్ తత్తద్విశేషంబులన్। భగవంతుండని నిన్నెరింగిరి దేనాభావంబు నీపట్లధర్మగుణంబాకడం బెట్టనేల॥ రఘు॥ ౨౪॥మ॥ కులముల్ గోత్రముగల్గెనేని. ధనముల్ గోటానుగోట్యాదిసం। ఖ్యలసంపాదన జేసెనేని

సుతభృత్యామాత్య వర్గంబుతో। బలవంతుండగు నే
నిమిమ్ముమదిలో భావింప లేకుండిన। మలినుండై తరిఁ
గానలేను॥రఘు॥ ౨౫॥ శా॥ వాపీకూపతటాక గేహావన
సౌవర్ణావనీగావకన్యాపానీయచతుర్విధాన్నముఖనా
నాదానధర్మాదులున్। నీపాదాంబుజ సేవకన్నియు
నుతూ ష్ణీకారముల్ గావెరా। మాపాథోధిశయానవీ
రరఘు॥ ౨౬॥ మ॥ కరిప్రహ్లాద శుకాంబరీష హనుమ
ద్గంగాసుత వ్యాసశం। కరగౌరీధ్రువనారదార్కజబ
లీ ఘంటాశ్రవద్రౌపదీ।నరయక్రూర విభీషణాదులు
భవన్నామానుసంధానసం। స్మరణంజేసి కృతార్థు
లైరిరఘు॥ ౨౭॥ శా॥ నీనామాక్షరమంత్రరాజము మ
హానీమంబుతో నెవ్వడై। సన్నిత్యంబుపఠించెనేని భ
వముల్ నాశంబునుంబొంది। సుజ్ఞానానంద మయస్వ
రూపుడగుచు న్కైవల్యసంప్రాప్తిన। న్నానార్హుండగు
నెన్నిచూడ। రఘు॥ ౨౮॥ మ॥ మనుజన్మంబుల నెన్ని
పాపములు నేమూఢుండనై చేసియున్నను నేకాల
మునందో రామయని మీనామంబుకీర్తించినం। దున
నేనిప్పుడు మిమ్ముఁగొల్వఁగలిగెన్ దోషుండఁగానింక నా।

మనవిఁ జేకొని బ్రోవవయ్య రఘు॥ ౨౯॥ శా॥ దేవేం
ద్రాదులునీకు భృత్యులనికాదేవారికాసించు. । ర్వా
వస్థల్కుఁడ తేర్చి బ్రోచెడవు నేనన్యుండనంచున్నదా। కా
వఁ జాలవు పక్షపాతమని లోకంబెంచదా యోమహా ।
త్మా విజ్ఞాపన చిత్తగింపు॥రఘు॥౩౦॥ మ॥ పలుమారుఁ
బిలువంగఁ బల్కుఁ వనుచుం భావింపఁ గానేల నీ । వలెని
ర్మోహిఁగలండె లోకముల నావైదేహిసాధ్విఁ వనఁ। బు
లకుఁ బుచ్చిన వాడవంచుమది నే ఘ్రొద్దుల్ విచారిం
తుని । ర్మలచిత్తుండవుగా వెనీవు రఘు॥౩౧॥ మ॥య
ముడంచుఁ భయమందనేలనతడన్యాయంబు గావింప
డు । త్మముడెన్నఁ భవదియ్యపాద కమలద్వంద్వంబు
లే వేళచి । త్మములఁ బూజలొనర్చుసజ్జనుల చెంతఁ
జేరవల్దంచునీ । మనుసేయుఁ భటకోటికెల్ల॥ర॥౩౨॥
మ॥ ఇతరాపేక్షలుమానిమానసము యేయేక్రారసం
చారసం।గతిబోనీక నహర్నిశంబును భవత్కల్యాణనా
మంబుసం । స్తుతిగావింపుచునుండువారు విబుధస్తో
మంబులగ్గింపస । న్మతినీలోకముగాంతురండ్రు॥ర॥౩౩॥
శా॥ నీతోన్వైరముఁ జేసిమించిబలిమిఁ నీచేమృతింబొం

దినక్ | ప్రీతిం వారికి మోక్షమిచ్చితివి నేబిల్వంగనీజా
డలే | దేతీరుంగను గొందుసాధుజనులన్న వ్వారుపూ
జింపరా | నాతండ్రీ మిమునమ్ముకొంటి||ర||౩౮||మ||హ
రినారాయణ రామకృష్ణయనుచుం హాస్యంబుగానై
నదు | ర్భరశోకంబులమున్నిగ్గ్యైనభయముం వాటిల్లు
చోనైనదు| ర్భరణాసన్న మెరింగియైనతలపక్ రక్షిం
చునీనామసంస్మరణంబేమరకుండనిమ్ము||ర||౩౯||మ|| న
రులేకర్మములాచరింపనవినానాజన్మభోక్తవ్యమై | మ
రలన్ బుట్టుచుజచ్చుచుందురదినమ్మంజాలనోయయ్య
దే| వరసంకల్పములేక నెక్కతృణముక్ వ్రాలంగలే
దెన్నగా | మరినేనేమనివిన్నవింతు||ర||౩౯||మ|| అప
రాధంబులువేలుచేసి పటుదోషాంబోధిలోమున్గిబై |
లువడన్నేరక ఖిమ్ము వేడితిని యోలోకేశ యెట్లయిన
మీ | కృపనావందరిజేర్పవయ్య పదిలోగీతింతునే
వేళరా| మపరంధామమహత్త్వయంచు||ర||౩౭|| శా||ఏ
లానామొడనింతగారడము నేనెందాక యాచింతుడీ |
నాలాపంబులుయాలకించుటకు నీనైజంబునాపట్లజా
గేలాజేసెదవయ్య వేగనను రక్షింపంగదేయోమహా|

త్రైలోక్యైకశరణ్య దేవ ॥ర॥౩౮॥ మ॥ ఎవఁడో రక్షకుఁ డిట్టి
వాఁడో కలఁడో యొండైన లేఁడో మనుజుల్ । భువిఁ బుట్టించి
న పుణ్యుఁ డీశుఁడు వెసన్ బోషించుఁ గాకంచు భ । క్తవరు
ల్ వేఁడిన ప్రోచితీవు నినువక్కాణించి నే బిల్వన । మ్మీవు
గాకే శరణంటి నన్ను రఘురామా ॥౩౯॥ శా॥ పాలున్
మీఁగడ సంచదారఁ గుడముల్ భక్షింప తృప్తింపునే । నా
లోకింపఁడు తద్రసంబులు భవన్నామామృతం బెంత
యుం । గ్రోలం గ్రోలఁగఁ గోరు బుద్ధియది నాకుం జీవనం
బయ్యెరా । మాలావణ్యశరీర ధీర ॥ర॥౪౦॥ మ॥ భవది
య్యాజ్ఞ జనించు భూతచయముల్ ప్రారబ్ధకర్మంబులన్ ।
భువిలోఁ బుట్టుచు చచ్చుచుండుటలు నేర్పుల్ నేరము
ల్ సేయుటల్ । తవమాయాకృతమాట గాక కలదే త
ప్పింపఁగా నన్యుఁడా । త్మవిదుల్ గానరు సిద్ధచర్య ॥ర॥
౪౧॥ మ॥ క్షితిలో మర్త్యులు కొందరల్పగుణులై శ్రీగౌ
రి పెక్కండ్ర దై । వతలన్ గొల్తురుగాని మోక్షముచు
నైశ్వర్యంబు నియ్యన్ జగ । త్పతి నిన్నానరు నాదుభావ
మున మీపాదంబులే నమ్మితిన్ । మతిఁ బూజింపుచునుంగు
నయ్యా ॥ర॥౪౨॥ మ॥ దరిఁ జేర్పన్ శిరిగూర్పఁ గోర్కెలొ

సగఁ ధైర్యంబు దెల్పంగను । స్థిరబుద్ధుల్ తగనేర్పధ
ర్మగుణముల్ జెందింపమీనామమం । త్రరహస్యంబె
రిగింపభారకుడవై రక్షింపనీవేకదా । మఱినేనెవ్వరిన
న్నుతింతు ॥౧॥౧౩॥ శా॥ బాలత్వంబునబుద్ధిలేకనుస
దా పాపంబులేమేమియో । చాలజ్ఞేసితియౌవనంబు
నదురాచారుండనై భామినీలోలాసక్తుడనై మిముఁ
దలపగాలోభించితిన్వేగనా । మాలిన్యంబులు బాపి
ప్రోవు॥౧॥ ౧౧॥ మ॥ అమరుల్ దేవమునుల్ మహర్షు
లును సూర్యాదిగ్రహంబుల్ ద్విజో । త్తములధ్యాత్మ
లు యోగనిష్ఠులుసదాధర్మాత్ములాధారుడై । రమణుల్
తాపకసత్కళాంశజులువారింమించుమీదివ్యనా । మ
ముగీర్తించినపుణ్యునెన్న॥౧॥౧౫॥ శా। భూతశ్రేణి
యువృక్షసంచయము లంభోధుల్ నదుల్ భూగిరిప్రా
తంబుల్ తృణమాదిగాగసకలద్రవ్యంబులన్ జూడగా।
నీ తేజోమయమంచునేదలచెదన్ నీవేకదా సర్వమున్।
మాతంత్రీమరి వేరెలేరు॥౧॥౧౬॥ మ॥ దురితాంభోధత
రింపనావదీపుసందోహాటవిన్ గాల్పభీ । కరదావాగ్ని
మహాజ్వరాదిఘనరోగంబుల్ నివారింపగా । వరచిం

తామణిమాత్ర రాజమగు దివ్యంబయినసీనామమే। మ
రకన్నామది సుస్థురాక ॥౧॥౪౭॥మ॥ కమనీయో
జ్జ్వలదివ్యవిద్రుములతాకాంతిప్రభాజాలర। కిమరంజి
ల్లహాలాంకుశధ్వజధరాత్యా రేఖల్ ధరా । రమణీ
దేవి నలంకరింప జగముల్ రక్షించుమీపాదప । దక్ష
ముల్లెల్లప్పున నా శయింతు ॥౧॥౪౮॥మ॥ జగతీశుల్
జగముల్ జగజ్జనులుమీసంకల్పమాసృష్టిన । ప్రగతి
న్ బొందిరవిప్రభా తతులు నాశంబైమహాజీకటిన్ ।
బాగులం జ్యోతినయుండవై వెలుగు నీపూర్ణప్రభా
వంబుబ । హ్మాగిరీశాదులెఱుంగలేరు ॥౧॥౪౯॥శా॥ వే
దంబుల్ హరియించిసోమకుడుదుర్వృత్తింబయోధిం
బడన్ । యాదైత్యాధముద్రుంచి తత్కథలు బ్రహ్మ
ధీనమున్ జేసిమ । ర్యాదల్ నిల్పినమచ్ఛమూర్తిమి
ము నశ్రాంతంబుగీర్తింతురా । మాదీనావన వేదవే
ద్య ॥౧॥౫౦॥మ॥ సురలున్ దైత్యులు మందరాద్రి బలి
మిన్ చోద్యంబుగా క్షీరసా । గరమధ్యంబున ద్రె
చ్చిపెట్టి తరువంగా శైలముగ్రుంగగన్ । మరలన్
నిల్పిన కూర్మమూర్తి మిము వేమారున్ మదింగొల్తు

సంస్కరియింతుర్ । నుతియింతుఁదల్తు ॥ర॥౫౦॥ శా॥
పాపాత్ముండుహిరణ్యనేత్రుడలుకన్ పంతంబుతో భూ
మిసం । తాపింపన్ బెకలించిచుట్టిన మహాదైత్యాధ
ముంద్రుంచిధా । త్రీపుణ్యాంగననుద్ధరించుకిటి మూ
ర్తిఁగాంచిమిమ్ముసేవించెదఁ । మాపాలింటికిదైవమంచు॥
ర॥ ౫౧॥ మ॥ పటురోషంబునహేమకశ్యపుఁడు యా
ప్రహ్లాదుతో విష్ణుఁడి । చ్చటనున్నాడట రాయటంచు
ను సభాస్తంభంబుఁ వేయంగది । క్కటమల్ మోఁయ
నృసింహమై వెడలితద్దయిత్యాధముఁ ద్రుంచిపి। మ్మ
టబాలుంగరుణించితీవు॥ర॥౫౩॥ మ॥ బలిదైత్యుండు
నివేడివామనగతిఁ పాదత్రయంబందిభూ । స్థలినాకా
శముగప్పితద్బలినిజైశ్వర్యంబుపాకాఁకిం । గలుగంజే
సిత్రివిక్రముండనుచు లోకంబెంచనాకంబుని । ర్మల
ముఁజేసినదైవమీవె॥ర॥ ౫౪॥ మ॥ ధరలో రాజులు
పాపకర్మరతులైధర్మక్షమాహీనతా। త్పరులై యుండగ
జామదగ్నివగుచుఁ తత్కార్తవీర్యాదిభూ । వరులం
ద్రుంచిదివంబుఁజేరుటకుఁ త్రోవల్ గట్టినంతంత ।గా। మ్మ
రునీవేభృగురాముడెన్న॥ ర॥౫౫॥ మ॥మనువంశంబు

నబుట్టిపఙ్క్తిరథ రామాఖ్యంధరా కన్యసీ।తను బెండ్లాడి
మహాటవిఁ దిరిగ కాంతాచోరుఁడౌ రావణుఁ। ననిలోఁ
గూల్చిమహీజతోఁడజగమున్నత్యంతధర్మంబునఁ।మ
నుచందంబున నేలితీవు॥ర॥౧౬॥ మ॥ క్షితిదుర్మార్గజనప్ర
కీర్ణ భరమైచింతాగతింబొందభూ। రతవర్షంబునయా
దవాన్వయుడవై రామాఖ్య పెంపొందన। ద్భుతతే
జంబుఁ ముష్టికాదిఖలులన్ దోర్దోవెసఁ ద్రుంచిస।మ్మ
తికృష్ణాగ్రజుఁడైతివీవు॥ర॥౧౭॥ యదువంశంబునకృష్ణ
మూర్తియనగా నద్దేవకీగర్భమం।దుదయంబై నవనీ
తముల్ మెసగిచద్దుల్ మెక్కిగోపాంగనా। హృదయం
బుల్ కరగించిగూఢిఖలాలన్ హింసించిలోకంబు నె।మ్మ
దిగావించినవిష్ణువీవె॥ర॥౧౮॥ శా॥ దైతేయాంగనలా
చరించువ్రతముల్ దప్పించితద్భర్తృసం। ఘాతంబుఁ
హరియించిజాలభ్రమతఁ గల్పించిబుద్ధాకృతి। ఖ్యా
తిందానవవీరులందునిమి మాయావేషముం దాల్చి
నిఁ। మాతండ్రీనుతియింపనేర॥ర॥౧౯॥మ॥ కలికాలం
బుసమాప్తిజెందుతరిలోకంబెల్లదుర్మార్గసం। కులమై
యుండగకల్కిమూర్తివగుచుం ఘోరాసిచేఁబూని।

తత్ఖలులన్ బట్టి వధించిసజ్జనుల వేడ్కఁ బ్రోచుచుఁ
ధాత్రిని । ర్మలముఁ జేసినదైవమీవె॥ర॥౬౦॥ శా॥ఏ
యేకాలములందుధర్మముభువిన్నేర్పాటుగావింపనా।
యాయావేళలకార్యసంఘటిత మాయావేషధారుం
డవై । కాయక్లేశము జేసిసజ్జనుల వేడ్కఁ బ్రోచివని
న్వేడదఁ । మాయాబ్రహ్మమటంచు దేవ॥రఘు॥౬౧॥
శా॥పరీసీసరి వేల్పులీజగములో నెట్లున్న నాగేంద్రుడుఁ।
వారిగ్రాహనిపీడ్యమానుడగుచుఁ వాక్రృవ్వగాజూచి
యెవ్వారైనంగృపజూచివేగఁరని కావంజాలిరే సార్వ
భౌ । మారక్షించితివయ్యనీవు॥ర।౬౨॥ శా॥చాలా
తప్పులునాయెడఁగలుగునెంచఁ శక్యముఁగాదు న।
న్నేలాగైననునీవెబ్రోవ.. లెమున్నీలాటివపాత్రులఁ।
మీలోకంబునజేర్చినందుకునజామీళుండు దృష్టంబు
రా । మాలోకైకశరణ్యదేవ॥రఘు॥౬౩॥ శా॥దీనాసీ
కముబ్రోచుదైవమగుటఁ దీనావనుండంచునీ । కీనా
మంబుప్రసిద్ధికెక్కెఁతలపఁ యేదీనుడఁగానన। వా
నిఁ పీనిగనెట్లుచూచితివి నెవ్వారైననిఁగొల్తు రా ।
మానాథాసుగుణాభిరామ॥ర॥౬౪॥ శా॥ఎంతో వేడిన

పల్కవేమియిక నిన్నే మంచుమహామీఁద। కాసింతైనన్
దయరాకపోయెక గుణాసింధుండవీవంచునీ। చెంతన్
జేరితిగానిరక్షకుఁడవై తేసేవింతునామిమ్ముశ్రీ। మంతుల్ దీ
నులజూడరయ్య॥ర॥౬౫॥ శా॥ నేనేమోమిముదూఱు
చుంటిననినానేరంబులెక్కింపగా। బూనందల్చితెమీ
తరంబగునెనన్నోషించకుండేసినీ। త్రోనేలోకముగాని
నేవిడువనాళ్లోవాదమేలయ్యర। మ్మానాపిన్నపమా
లకించి॥రఘు॥౬౬॥ శా॥ఏపాపాత్ముఁనినైన బ్రోతువని
మున్నీలాటిజోక్యంబులే। లాపైబెట్టుకునుంటిరాబిరు
దుకల్లయితేనిలోకంబులో। నీపేరెన్నుదు రామహా
త్మయికనేనీవాడరక్షింపవే। మాపాలింటికిదైవమీవె
రఘు॥౬౭॥ శా॥నీవేదైవమటంటినన్ను కరుణించేదా
తవీవంటిమ। ద్భావంబందుననన్యవేల్పులను నేప్రా
ర్థించబోనంటినీ। శేవేనాకుప్రధానమంటినిక మీచి
త్తంబులోనెప్పుడుం। మావాడంచుదలంచుమంటి॥ర॥
౬౮॥ శా॥ ఎంచంశక్యముగానిపాపములుమున్నెన్ని
జన్మంబుల। న్నుంచో చేసితినీభవంబుననునిన్నుంగూ
ర్చియేవేళ సే। వించంబూనితినన్ను బ్రోచుటకు నీవే

దిక్కు వేవేగరం। మ్మంచుంబిల్చినబల్కు వేమి॥ ర॥ ౧౯॥
శా॥ రా వేదీనశరణ్యాభక్తవరదా రా వేజగన్నాయకా।
రా వేదుష్టనిశాటకోటిహరణా రా వేమునీంద్రస్తుతా।
రా వేదైవలలామయంచుబిలువన్ రక్షింపరా వేమిరా।
మా విశ్వంభర వేదవేద్య రఘు॥ ౨౦॥ మ॥ ధనముల్ గో
రనుసంపదల్ నుసువ కాంతాసక్తిచింతింపర। మ్యాని
వాసంబులకిచ్ఛ సేయసిగులన్ మన్నింపనన్యార్పణా।
ర్చనపూజార్హుల చెంతఁజేరనిక నాస్వాంతంబులో రా
మ రా। మనినేసంస్మరియింతుఁ జెప్పు ॥ర॥ ౨౧॥ మ॥ కపటంబే
టికినా మొడన్నిక నుసన్గావంగ జిత్తంబులో। విపరీతంబు
గఁదోఁచి తేవిడుతునా వెయ్యేలరక్షింపనీ। వెప కేశుండని
పల్కుచుండెఁ గ్రుతుల్ వేదాంగముల్ సర్వథ। ర్కపు
రాణంబులబద్ధమా॥ ర॥ ౨౨॥ శా॥ స్సారంబేమియుఁగాన
బుద్బుదములీ సంసారముల్ జూడన। న్నెరితిఁ కడ తే
ర్చెదో కరుణరా దేమందునోయయ్యని। న్నారాధిం
చెటివ్రాఁగ్రఁబోతునని ముస్న నాళ్ళవునాతో నికన్। మా
రాడన్ బని లేదుగావు॥ ర॥ ౨౩॥ శా॥ ఓకంజేతుఁణ యోపు
రాణపురుషా యోదీనసంరక్షణా। యోకాకుత్థ్సకు

లాగ్రగణ్యావరదా యోజానకీవల్లభా । నీకుం బ్రమో
క్కేఁద తెంపవేభవలతల్ నీపూజఁగావించెదన్ । మాకుం
బ్రాపగుదైవమంచు॥ర॥ ౭౮॥ మ॥దనుజానీకపనాశనా
యరిపు విధ్వంసాయసీతాసుహృ । ద్వనజాతభ్రమ
రాయభక్తజనమందారాయనారాయణా । యనమో
యంచు ప్రణామముల్ సలిపి నెయ్యంబొప్పనీరూపమా
త్మనివాసంబుగఁ జేసికొల్తు॥ర॥౭౯॥ మ॥ఇనవంశంబుప
విత్రమౌటకును బ్రహ్మేంద్రాదివేల్పుల్ దశా । ననసం
హారణకారణార్థులగు నానాభంగులన్ వేడమే । దిని
పైప జైరధాత్మజుండవగుచున్ దివ్యావతారంబుతో ।
మనుజాధీశుడవైతివయ్య॥ర॥౭౬॥ మ॥నవరత్నాంచి
తహేమనూపుర మహానాదంబులోకంబులె । ల్లవినో
దంబులుసేయనుంగురులు నల్లల్లాడముక్తామణి । ప్రవ
రోదంచితరావిరేకనుదుటన్ భాసిల్లక్రీడించుశై । శవ
మూర్తిన్ రమిమునబ్జసంభవగిరీ శాద్యామర శ్రేణిబ్ర ।
హ్మ నటించుచున్నతియెంతురాత్మ॥ర॥౭౭॥మ॥మునివెం
టంజనితాటకిందునిమి సమ్మోదంబునన్గాధినం । ధను
యజ్ఞంబునసముద్ధరించిబహుశస్త్రాస్త్రంబులార్జించిరా ।

త్రినికన్యామణి జేసితాపసులు కీర్తింపంగవై దేహు
వే। శ్రీనిదర్శించితిరయ్య వేడ్క॥౭౭॥ శా॥ సీతాదే
విగుణంబులక్షణములుఁ శృంగారముఁ జిహ్నంబుఁ।
పాతివ్రత్యము నెన్ని శంకర ధనుర్భంగంబుగావించిన౦।
ప్రీతిన్నారమణిన్ వరింపదివిజుల్ పృథ్వీజనుల్ గొల్చి
రా। మాతాపితృలటంచు వేడ్క॥౭౮॥ శా॥ వైదే
హీసహితంబుగాఁ పురికిఁ బోవం భార్గవుండడ్డమై। వాదిం
పంగ తదంశమున్ గొనిసురల్ వర్ణింప వంచించియా।
భూదేవోత్తము బ్రోచితమ్ములుబలంబుల్ గొల్వ వేంచే
సితో। మాదైవంబనిపౌరులెన్న॥౭౯॥ మ॥ జనకా
జ్ఞం వనభూమి కేగిముని వేషంబుల్ వెసందాల్చితో। ప్ర
నిశాటాదుల సంహరింపుచు మహీజాతానిమిత్తంబు
గా। నినజుఁ గూడిమహేంద్రపుత్రునచటన్ హింసిం
చిసుగ్రీవుని। మ్మనమానందము జేసితీవు॥౮౦॥ మ॥
హనుమంతుండు పయోధిదాటి పటుబాహాశక్తితో
లంకకుం। జనివైదేహినిగాంచితత్కథ సమస్తం బే
ర్పడన్ జెప్పినన్। వినిసుగ్రీవముఖాదివానరులు సేవిం
పంగవిచ్చేసితో। మనువంశాధిపవార్ధిఁజేర॥ ౮౧॥

శా॥ పారావారముఁజూచి శైలములతో బంధించిమార్గం
బుని । స్వారం జేర్పడ జేసి సర్వబలముఁ దాటించిలం
కాపుర। ద్వారప్రాంత్యములందు సేనలుదిగన్ దైత్యా
ధముల్ పోరర। మ్మారమ్మంచును మోహరింప॥ర॥రా 3॥
మ॥ అతిబాహుబలులగు వానరులు దైత్యాధీశుసై
న్యంబులఁ । హతముఁ జేయఁగ రావణుండు సుతభృ
త్యామాత్య భ్రాతాసుహృ । ద్వృత్తుఁడై దాకినలక్ష్మ
ణాన్వితుఁడవై వేవేగ నమ్మేటిదు । ర్తులఁబట్టివధిం
చితీవు॥ ర॥రా ర॥ మ॥ కలకాలంబు విభీషణుండు వెసలం
కారాజ్యముఁ జేయఁగా । నిలువం బెట్టిమహీజతోడప్ల
వగానీకంబులున్ దైత్యులుం। గొలువంతమ్మునిగూడిపు
ష్పకముపైఁ గూర్చుండియయోధ్యసి। రలముఁ జెం
దగ నేగితీవు॥ ర॥రా 5॥ మ॥ వరరత్నాంచిత హేమపీఠము
ననా వైదేహితో మిమ్మునా । భరణాలంకృతుఁగాఁగ
నుంచిజగముల్ పాలింపపట్టంబుగ । ట్రిరిబ్రహ్మాదులు
గూడిరాజ్యము మహావిన్ ప్రబలతిఁగల్లనే । మరకఁత
మ్ములుగొల్చియుండ॥ రఘు। రా ౬॥ మ॥ పారలేకన్ పద
కొండు వేలవరసంబుల్ తమ్ములన్ గూడియున్ । ధర

పాలనమాచరించిఖలులన్ దండించివై కుంఠమం। దిర
మున్ జేరి రమాసతీయుతముగా దివ్యావతారంబు క్రి
మ్మరఁగైకొన్న మహానుభావ॥ ర॥ ౮౭॥ మ॥వరమానీం
ద్రుల బ్రోచుసత్కృపయు దేవద్వేషియాపత్రికం। ధ
రుతమ్ముండగు నవ్విభీషణుని మీదన్ జేర్చు కారుణ్య
ముం। సరసీజాక్షతనూజ నేలుదయయున్ సర్వంబు
నాపైఁదనే।మరకన్నంచగదయ్యా వేడ్క॥ర॥౮౮॥మ॥
దివియందుంచుమి నన్ను లేకమరి ధాత్రీలోకమందుం
చున। ట్లవశంబై నను దుర్భరోగ్రనరకంబందుంచు నె
ట్లుంచినన్। తవపాదాంబుజచింతనంబు మరణాంతం
బయ్యేడున్ దాకనా। త్వవశంబై విహరింపఁజేయు॥ర॥
౮౯॥ శా॥రక్షింపం గతిలేనివారలను నేరక్షింతునం
చున్ మహా। దక్షత్వంబువహించినావెడల నిర్దాక్షి
ణ్యచిత్తుండవై - పక్షాపక్షము లేలఁజేసెదవునన్ పా
లించు వేవేగరా - మత్స్వామినాయక రామచంద్ర॥ర॥౯౦॥
శా॥ నీవేదైవమటంచు నమ్మిగొలువన్ నీవింతనిర్మోహి
వై - కావంజాలనివాడవై తివిక నీకన్నన్ దయాళుం
డు లే - డీవిశ్వంబున వేరెనన్ను పరమార్థిన్ జూడక

న్ఫ్రీవుగా । మూవైదేహీమనోవిహార ॥ర॥ ౯ ౧॥ శా॥ జీ
వుండుపరమాత్మయుం సమముగా చింతింతురాకొం
దరా - జీవుండింతపరిభావశీలుడై తే చిక్కుండుకర్మం
బులం - జీవాధారుడవయ్యు కర్మమతిన్ జెందించిని
శ్చేష్టనా - త్మావాసంబుగనుండుదీవు॥ రఘు ॥ ౯ ౨॥
శా॥ కర్మంబుల్ వెసజీవునందునిచిసంకల్పప్రభావుండ
వై। నిర్మాలిన్యుడవై వెలుంగుచుఘటానీకంబులన్ జొ
చ్చియున్ । కూర్మిన్ బ్రాణునిగూడియుండుటకు నీకుం
గాకనీమాయలున్ । మర్మంబుల్ నెవడేమెరుంగు ॥ర॥
౯ ౩॥ శా॥ యజ్ఞేశుండవు యజ్ఞభోక్తవు మహాయజ్ఞా
ధినాథుండవున్ । యజ్ఞాంగుండవు యజ్ఞవాహనుడ
వున్ యజ్ఞప్రధానుండవున్ । యజ్ఞావిర్భవ మూర్తి
వంచు మనసాయజ్ఞంబుగావింతుక । ర్మజ్ఞానంబులనీ
వెయంచు ॥ర॥ శా॥ ౯ ౪॥ నీవేకర్తవుభోక్తవున్ ప్రభు
డవున్ నీవేపరేశుండవున్ । నీవేనిర్గుణ సద్గుణావ్య
యుడవున్ నీవేమహేశుండవున్ । నీవే బ్రహ్మవునీవె
యింద్రుడవునా నీవేసమస్తంబుగా । మూవైకుంఠపు
రీనివాస ॥ర॥ ౯ ౫॥ మ॥ సకలాత్మాంతరవర్తివై దనదు

తేజంబుల్ వికుంఠాదిసా।ధకటాహంబులనుండు మూ
ర్తిచయసౌందర్యంబు లెన్నంగనీ । వెకదానీనిజరూ
పుచిహ్నములు సేవింపంనిదాసింప్రబ । హ్మకు శక్యం
బగునే మహాత ॥౭॥౯౬॥మ । విధిరూపంబువహించి
ప్రాణితతిలోవిశ్వంబుపుట్టించిత । ద్వివిధమత్యంతసమృ
ద్ధిఁజేయుటకు శ్రీవిష్ణుండవైసర్వముల్ । నిధనంబాట
కు రుద్రుడవైతివిగదా నీవేసమస్తంబునా । మధుదై
త్యాంతక వేదవేద్య ॥౭॥౯౭॥శా॥ నాయామోహిత
మైనయీజగమునిర్మాణంబుగావింపసా । పాయంబేమి
యొవృద్ధిసేయుటకు లాభంబేమియోసర్వముల్ । మా
యింపంగ నపాయమేమొయిది బ్రహ్మాదుల్ గనంజాల
రా । మాయాబ్రహ్మవునీవెయన్న ॥౭॥శా॥౯౮॥శ్రీ
రామానుజ దేశికోత్తమమహాసిద్ధాంత వేదాంతసం।
చారుల్ మద్గురువీరవల్లికుల విస్తారున్ సదా శ్రీనివా।సా
ర్యుల్ ప్రాభవుసన్నుతించిశతకంబుల్ గూర్చిరీ యో
మహా । తారమ్యంబిడిచి త్తగంపు ॥౭॥౯౯॥ మ॥ అవ
నిల్ మేచూరిసీమగ్రామములకున్నైశ్వర్యపీఠంబుపో। ల
వరంబానగరాఖ్యగూడి సిరిగల్గన్నుంచు రాయన్నమం।

త్రివరుండా విభునందనుండను శుభాద్రిదానుడగ । నీదునామ విశేషామృతమబ్బినాడ । రఘురామారామచంద్రప్రభో॥ ౧౦౦॥

సంపూర్ణము.